

I. flozus
 Dialogus luciani cu iuditha dace
 hemi fiamasi petrearche
 Dialogus luciani q mscibit caron
 Iuditha iouis de montefog id
 Historia oarid in Culm
 Oro marci tully necronus
 p marco marcello ad p.
 Oro muetia con catellina
 Basilus magnus
 Epile magni Turci
 Latini ydeoma p religiosis
 Elegante latinitate mied p.
 ma cu mō epistolari
 Epile mied maris

Inuen. 218-232.

Bibl. lat.

I. Annesi flovi Epithoma hoc emendat
 fri dianus pighinatus lucas et iuo Wit-
 ligis ere pnamandum curaverunt. Quod
 ante sua Conradus gallicus qui oppido lip-
 tensi perficit xii. calend. junii Anno
 salutis M. CCC. lxxvii. 1487

De mela pignora e la velle

Quare: ala

XXV. 6. 54.

A. 1522

Audi. ju. m. in
 Minus
 (valo:

T. 14 (Invent. 230)

Justinus libelli esse possessor nichilominus dumtaxat Bonifacii et esse compositus pro nomine et propositis.

Apud magistru[m] de[m]on[st]r[ati]o[n]is

Figures

maxima

Anna

Latinum ydeoma Magzi pauli
Miauis pro religiosis editum

Rain, 11.719

Reuerendo in xpo patri et domino. dño. N.
de schleyppicz abbati et archidiacono In
kempnicz dño suo gratioſo Paulus Niauſ
arciũ Mgē Salutem plurimam dicit.

Um ego ſepius cogitareꝝ reuerēde pater ad quē
ſcriberē illd quidē ipm latinū ydeoma! cui a religi
one nomē: et reē indiderim. Nō ſine beniuolētiā quadam
mibi ſuccurrit: atz in mentē venit dominatio tua. Cū ob
ſinglaria tua: eximiaq; lēarū ſtudia: atz artes! quibꝰ a pu
ertia floruiſti. tū ppter beniuolētiā tuā! qua cunctos fere
doctrinē deditos afficiſ: et āplecteris. verūenimvero vaci
lantē diu p me nutantēq; animū duxi! an mihi iā eā veni
dicarē audaciā! ne dicā licentiā! reuerendā paternitatē tuā
alloquerer ſcriptōe mea: atz adeo imbecilli. beſit calamus
digitis: ac deinde celerē reſorſit manū! ſcripturꝰ eſſem nec
ne ſatis dubitabā. Vicitq; ſnā pſeq; inceptuz: laxiorēq;
ſcribēdi officio curſū pmittē. pſiꝰ benignitati tue! quādoqui
dem ſatis aptā habebā: ac demū cognitā humanitatē tuā
accedit eodē interdū me a frē tuo audiuiſſe Martino ar
noldi de ſtolbergk! ſumma te cupiditate legē quecunq; ad
hūanitatē pceptōꝝ accederēt. ſiue eēnt a pſciſ ſcriptozibꝰ
ſiue a nouis elucubrata. quibꝰ tādē inductus animū pſi
maui. et ea maxime rōne qꝰ p religioſis! et ſcripſerim: et
in lucem pdire voluerim Et quanqꝰ p alio cōfecerim pal
mū monaſterio haud tñ diſſimile ē! aut tuo i religioē: aut
etiā in ſitu loci ipſius. Itaq; cū viderent mibi ſatis paria
attulerūt incitāmētū quoddā! vt de quibꝰ ante dubitaue
rim forti aggreſſus ſum animo Rogo igit reuerēdā pae
ternitatē tuā! benigne iā tibi oblatū ſuſcipias. legaſq; ſiquā
dimiſſis arduis negocijs! velis tēpora p te remiſſiora fere
re. Si repies aliqua iunioribꝰ (qui nouicij appellant) fra

tribus tuis pfutura/copiam ipsis facias legendi. sin mī
nus/inuenies saltē/quāti antebac / et fecerim reuerētiam
tuā. et sp facio. atz etiā recordor q̄beniuole/si quid abs te
poposcerim p̄cibus meis acquieuiſti/qđ mibi iudiciū ē/ fo
re tibi gratū mun⁹ meū tamenſi parū sit: atz minutū. fac
reuerēde p̄ tali ſuſcipias animo quo/ ip̄e ad te miſerim.
Et ſummo ſtudio diligētiaq; vbicunq; vſu venerit iuſſu
tuo: atq; mandatis parebo libentiſſime. Vale

Capitulum prīmū Qualiter religionem
petens Lū priore loquit̄ Scolaſtis.

Enerabilis pater prior vir magne deuotiōis. di
gnetur paternitas v̄ra id humanitatis oſtendere
officiū. Ut q̄ mēte gero apud vos edicere queam
Pri. ediffere quid voles Sco. anim⁹ ē venerāde p̄ religi
onē petere/et aīam potius curare q̄ vt antebac frequētia
quadā feceram corpi indulgē. ſupplico paternitati v̄re uer
bū p me faciatis/et ad dñm gratioſū et ad capitulum aut
ad eos quidē ip̄os quoz interē id curare me in religionez
recipiāt. et ego interim qđ mibi vīta comes ē vos in ora
tionib⁹ meis habebo Pri. vñ es fili. Sco. optime p̄ ſum
egrenſis Pri. quid te incitat/ vt in religionē ingredi n̄raz
putas q̄ mltū dura eſt ſtrictaq; . et vt quiſq; teneat etiam
ſi nolucrit vehemēti caſtigatiōe cogit̄ Sco. incitat me ve
nerabilis p̄ timor dñi minatur ſacra ſcriptura improbis
eternā damnationē. Juſtis at̄ ambulantib⁹q; in p̄ceptis
dei p̄mittit viuere p̄petuo. qm̄ at̄ ſit difficile quāq; raruz
viuere in ſeclo eterna p̄mia p̄ſequamur/nō latet quēq; be
ne viuere curantē. hec cauſa ē potiſſimū quidez me puo
cat. Velut amonitiōis voce clamat̄ intra religionē et vī
tam duces tutiſſimā Pri. ſpūs ille ſi firm⁹ eſt te inducēs
a ij.

atq; ea mēte fers q̄ de p̄mp̄sisti certe gratulor tibi. equidē
in census esses diuini sp̄rit⁹ igne. at vereor q̄ torres sit
nlla cōstantia p̄deditus. cū triduū durauerit postea abitu
rus. aut illud metuendū censeo qđ desperatio quedā te al
liciat videlicet q̄ in mūdo alere forsitan te honeste nō pos
sis. aut quedā alia ratio quā manifestare reformides. ali
ud in se habens quā mō inaptum duxisti. hoc quidē ip̄m
si esset consule tibi potius mi fili. vide diligent ne ip̄m te
fallas. nisi quis vitam carentem omni fraude p̄se gerat
fē esse religionis nequit n̄e. Sco. allicit me p̄z dulcissime
ad religionē pl⁹ quam dicere cōuenit oratio v̄ra. et si an
te hac expetebā huiusmodi vitaz nūc eius amore flagroz
sed punctus vnus quo me tetigistis rectissime. quippe p̄xi
me mihi est desperatio. certe a mundo desperauī quasi ab
inuitamēto vicioz. recurro ad monasteriū vbi iter inuent
rē quo tutissime p̄ficiscerer. ne illiusmodi vicia vnq̄ me p̄
pedirēt. hāc desperationē plane p̄fiteor. de sp̄ritu torrenti
nescio aut volubili quid loquar. nemo diuinabit p̄ vite de
cursum durantibus. scitis q̄mollis sit: atz infirma mor
taliū natura. que ad p̄ius plerūq; p̄liuioz est quam ad
bona capescēda. is tñ mihi anim⁹ nūc ē me velle firmū ge
rere: atz ab illo nūq̄ discedere p̄posito P̄ri. loqueris vt so
lertem decet adolescentē. ego tñ etiam atz etiam te hortor
mentem tuam vltro citroq; examies. cuius condiciōis sit
an monachuz se gerere possit. vt nō peniteat te nouissime
facti illius. sed enarra p̄mū ē notū p̄ntibus tuis te p̄rela
gione laborare? Sco. optie p̄z est P̄ri. venisti huc ip̄is sci
entib⁹? Sco. sic ē P̄ri. placuit ip̄is sp̄ualem togam indu
eres? Sco. nō omnino placuit. sed nō mltū ip̄i inhibuere.
Postq̄ eis denudabā quid mihi cordi esset quodāmodo
filebant. sentientes me a tali instituto nō decessurū tandem
mltis p̄monibus habitis inquā me p̄pere ad monasteriū
iturū P̄ri. quid tñ p̄ntes Sco. dicebāt me festinatione re

uersurum. Dñi. mi fili gaudeo te habere talem animum.
at pri⁹ q̃ p te petam exponā tibi ordinis sc̃ti ac monaste
rii: et mores: et psuetudinē! ne postea excusatūiri arbitrare
qz rituz monasterij ignorasses. p̃mum qñ intraueris eris
iunior. moris ē vt oībus te p̃cedentib⁹ facies reuerentiam
sue tu maior natu sis in etate: siue doctrina exellas! dum
modo illi in religiōe te anteeūt. tū mltos labores q̃ sem
per p̃tinēt ad nouicios. tuū erit campanā curare: suscita
re q̃ fr̃es ad matutinas. candelas accendē: ac alia expedi
re q̃ sunt eiusdē gñis. neq̃ facies murmur vnq̃ oportet.
quippe dum ordo te recipiet p̃pria voluntatē renūctiares
necesse ē. nō tibi ampli⁹ sed monasterio viues. hoc est deo
sp̃ fūies in timore et obediētia. caritateq̃ erga fr̃es tuos.
hec rō ē que ducit in vita sp̃uali ad bñ btēq̃ viuendū. et p̃
parat saluationē anime ñre qđ si contra faceres capitu
lū arduū ē rigozē seruat/ incideres forte castigationē oīm
aut in trāsitu sederes penitentiā agēs! quoad satis videre
tur supiorib⁹ tuis. q̃ si te nō domarent et maliciosum p̃ te
aīm ageres in carcerē mittereris maiorē subires correcti
onē. p̃ais foret tibi esca potū aqua tibi ministraret: ieiuni
um tibi comes esset quotidie carceris. et nouissima p̃mis
deteriora. ē aliđ q̃ forsitan te cruciabit. Nam frequent et
quasi omī hora audies campanaz q̃ ad horas canonicas
decantādas in ecclesiā vocat. vnū audies pulsum per dies
spaciū ad edendū vocans. et eo fortasse tpe nulluz habes
edendi appetitū. malles eligē si in te situz eēt aliam horam
vez cū fr̃ibus discūbes necesse ē. si corpus saltē inuolatū
retinē velis. et item cibaria tibi aliquādo minime cōueni
unt. nam quibus asuetus es carnibus nunq̃ vescimur. sz
oleribus pisces rapis offis tenuis. oua nobis sunt delicie et
interdū pisciculi pauci. et si quando appeteres caseum ou
num vt edas bouinuz oportet nōnunq̃ recentes eligeres
datur aut molliculus aut putridus vermibus penetrat⁹

atq; etiam potum quotidianum bibere quonq; oportu-
rit circūscripti sūt pceptis ordinis termi transgredi nō licz
omīsq; spaciandi amota ē delectatio. tñ p quoduis tpus
fueris vl' in choro vl' in cella tua. tum oīs tractatō ai erit.
atq; pterit vl' cantādo vl' libros legēdo. mature cubitū dis-
cedes. velis (vt autumo) potius adhuc vigilare puulā bo-
rā factas ipā non paciet ppter ea q̄ medio noctis spacio
surgim⁹ ad matutinas. itaq; vnū ē tpus manducādi vnū
dormiēdi: vnūq; etiā alia pagendi. haud silentio pretere-
nudum ē in vestib⁹ esse cinctis femorib⁹ ac corpe dormiē-
dū. nō habebis lintheamina in lecto tuo. aut cervicalia de
plumis. sz oīa erūt hirsuta hispidaq; illa quicūq; ferre nō
p̄t mōchū se fieri desperet. mltā adhuc in mediū essent du-
cenda ptim aspa a quib⁹ mūdani abhorrent: partim mo-
lesta et pene mollib⁹ intollerabilia. bonitatis at̄ grā obmit-
tam atq; vt paulo ante dixerā examia te ipm ea nūc quis
dem plata sustinere valeas. equidē difficile corpi bellū in
dicē ei qz penit⁹ repugnare: ac efficē vt corp⁹ laborz patien-
tissimū sit: hoc tu mi fili si patient sufferre posses pmittere
rem tibi in diligentia meā. neq; nūc dubito qñ et capitu-
lū et dñs grōsus audiret te huiusmōi amoze inflammātū
Et miro quodā pposito incensum vt ingrederis in vitaz
scām quin te susciperēt: et acquiescerēt petitionib⁹ meis
ac aliorz: qui p te p̄cādo eēnt solliciti atq; nūc quidez ad ea
quid respōdeas audire cupio? Sco. optie p̄virq; magnifi-
ce audiuerim em̄ vos ac plane iā intellixi. qđ hac ozoē ves-
stra institutū velō gladio amouē vultis: aut saltē intelli-
gere si quid in me p̄stātie eēt. ambigo certe cuiusmōi de fē-
diculū capiā. et scutū vbi inueniā ne aīm meuz tela offen-
dant: si tā ardua sūt vt locutōis pductōe acūstis. nūc ea
oīa leuia sūt ⁊ mollia apparēt. nullis me studebo tueri ar-
mis pterqm̄ fortitudine stabilitatis. verū vt vno vbo ex-
pediā deo iuuāte sanctisq; ei⁹: spero me oīa haud difficile

facere. idcirco vt ante rogabam adhuc omni opera supplex
oro p me intercedē pperatis Dri. faciā mī fili et qm p mū
potero tu interim ad nouicios te altosqz fēes recipies . illi
plane tibi enarrabūt vite nre modū. etiāsi nō nihil a me i
phabita essz obmissū locutōe Sco. faciā reuerēde pī sz qn
ad vos reuertar Dri. futuro oriēte sole fere iam meridiē
elapso Sco. valete vir magne pītātē atz mei memor sit
supplico Dri. faciāz fili suauissime et tu cōstantiam retine
et vale felix.)

Ca. ij. quo pacto nouicij ceteriqz fēes sco
larē intrare volentē alloquuntur nouicius.

Ene veneritis amice Sco. grā sit vobis amplissi
ma No. equidē p fēez futurū speram? vos religiōis
nre Sco. et quidē ego sperabā sed ipam facit tam arduā
dñs prior tanqz importabilē vt ppe desperassem . longuz
fecit smonē q me deterrere ratus est: aut ea fecerit grā si
qua esset in me in pītātia hanc possz cognoscere No. antiq
ē ei? p suetudo vt quēqz p ordine qui laborat duro alloq
tur smone. sed nō vos pmoueat. nam oīa q ipē verbis in
tollerabilia appellat lenia nobis et dulcia vident Sco. eq
dez et ego dulcedinē sentio! et quasi illa q acerba ipē autu
mat suauissima sūt eisdē qz velut leticia exultarē No. veni
atis videbimus em an haustū vsqz replem? . ac postea du
cem? vos ad monasteriū vt pspiciatis. bibite et animo qui
dem audaci Sco. decet certe vt incipiatis No. at cereuisia
claustralis ē et forsitan meliore pus estis vsus . ille tñ no
bis potus ē Sc. certe optia ē cereuisia nō oīo substantiosa
est seruat tenuitatem mediocrē! eiusmodi cereuisiam plez
qz laudabam No. valet profecto et ego ita assuefactus
a iij

sum eam potare. vt cū alienam bibere debeo q̄ interdum
accidit/nauseā cōcipio. etiā si talem potū ceteri plurimū ex
tollūt nā poti⁹ bibo quā kempnicen⁹ Sco. et ego quidē. nā
puent⁹ si huiusce vtitur potu bene hz No. p̄mū ad ambis
tum vos ducā in quo silentiū tenem⁹ nī magna mltū in
tercesserit causa. sed sub sanis data ē loquēdi facultas
quā pulcerrim⁹ hic fons ē. p̄spiciam ne⁹ No. bñ poteritis.
Sco. quā recreactōz mibi p̄stat vt ipm illum fontē taz bñ
cerno expeditū. neq; iam mibi succurrit parē vnq̄ vidisse
bone de⁹ oisposite p̄magines. limpha h̄ p os leonis ibi per
bois defluit. bibitis ne obsecro hāc aquā? No. potabilis est
pauci vero appetūt ex nobis. man⁹ autē hic plerumq; laua
mus Sco. cuiusmōi hoc ē viridariū No. herbe in eo cre
scunt odorifere cōducentesq; medicamētis. cūcte em̄ mor
bos repellūt ac queq; p vi sua Sco. eninvero saluam vi
deo et rutam p̄sopū abrotanū pollegiū mentā haud ceter
ras nosco No. neq; ego in cognoscēdis herbis p̄itus sum
plures em̄ quā ego noscitis Sco. informis ille crucifixus
est. lapide⁹ eēt atz cor haberet ferreū/qui signo t̄li viso sal
uatoris n̄ri nō fieret p̄pensior ad deuotionē No. p̄be did
tis nā in speculatōe passiōis xpi est saluatio n̄ra p̄spiciat
os eius incuruatū dū heretici bohēmie prauitatis in mo
nasteriū irruebant ac deuastabāt. quidā irrissōe in ipsum
rūpens atz os eius incuruans et sile faciens. Nec postea
claudē potuit. fecit signū crucifix⁹ ligne⁹ quid em̄ verus q̄
mortē supauit faciet Sco. mirabilis de⁹ in factis suis No
vidistis nūc ambitū et ecclesiā videbitis Sco. rectē quidez
p̄obzē p̄spiciam⁹. reuera edificiū forte ē et ātiquoz ritu cō
structū No. iam aliū mūdus hz edificādi modū. at puto q̄
in p̄mitiua ecclesia mod⁹ is reptus sit om̄io lucida nō est
q̄ ad deuotionē plurimuz p̄duct. sit em̄ fere sepe in seculo
vbi ecclesias h̄nt p̄sus lucidas. vt de diti hoīes libidini cū
inspiciūt amātes plus cupidini opam dant quaz orationē

inibus. et id in templo domini fieri nephas est et peccatus
mortale pñciesq; amie. Sco. verissimū id verbū ē ⁊ nihil
possētis veri⁹ dixisse No. cōspicabimur nōnulla extra ec-
clesiam sequimī Sco. ac libens sequor No. ducā vos ad
flumen curiā nrām ferme subter fluēs Sco ē tāppe riu⁹
No. pfecto ē. nūc videte molendinū nrām Sco. video oīa
rite quidē atz optie ordinata/atz vt sentio aqua piscibus
habundat / vagant ei huc et illuc qm pulcerri piscicli. ce-
terū silua ppe ē. No. nemora habem⁹ circūcirca in hisq;
feras in copia dū voluerit dñs grōsus (qđ ornamentum
ingens ē monasterij) in venatione oblectationem suscipit
Scola. vbiq; vt cōspicor aut nemora ibi sunt aut trunc-
cat⁹ campus. nempe si bñ discerno olim quis pter vastita-
tem nihil quicq; inuenisset. No. omīs hec tell⁹ q̄ sub im-
perio ē monasterij quōdā loc⁹ erat nemorosus vastus: et
omnib⁹ fere inaccessus. at postq; diuini spūs igne inflam-
matus is qui pmiū tugurium hic pfecit ⁊ vitaz celibē egit
monasteriūq; fundabat nemus etrūcatū ē: trunciq; extir-
pati. adeo vt notū nūc ē ville edificate sūt. Sco. volo aut
eos qui villas habitāt paucos possidē agros No. habent
agros p victu. ex quib⁹ siliginē recipiūt triticūq; et ordeū
ac etiam alia frumēta vt dño soluant censum / vtq; nullā
paciant penuriā. nōnulli ex ipis vēdūt: quozsē ampliores
possessiōs sz vt verū fateor mlti pl⁹ student l⁹ piscinis: l⁹ pa-
bulis pecorum q̄ campo e quib⁹ haud mediocrē fructum
suscipiūt en planicies illa q̄ se obicit neq; mltū tps decur-
sum arbustis erat vestita. Nunc vō camp⁹ ē et fertilis: et
fructuos⁹ magnūq; coloni ex eo alimētū suscipiūt. et ps.
quedā ad nos pñnet. Nūc pgam⁹ ad alia. illic balneū no-
strū ē Sco. quotiēs balniare soletis. No. semel in quinde-
na Sco. et id satis ē quidē p necessitate No. nū et orzeū
satis magnū ē? Sco. ita me deus amet No. pecorum istic
tura agit et domus ille p familiarib⁹ sūt q̄ equos: q̄ va-

eos quicq; porcos aliq; alia pvideant que supeditat ad
vsum nrm Sco. nlla certe vos deficiunt: q et nata nunc et
necessitas desiderat caucioneq; et pvisione reb? in oibus
habetis. qua pulcri pauones sut et q pulcerrime alē cau
dam extendit et ampliat velut rota pfice velit No. pstat
nihilomin? visui delectatione sz nobis illa pnia sut ma
xime tn pauones tenem? qz vermes auferut Sco. mltitu
do pulloz est No et opepciu est mltitudinē ouoz pariunt
na carnib? raro vtimur/ eo nūc frequēti? ouis tanta vero
concio qualis in cōuētu nro est quātaq; hic alitur copiaz
sp requirit Sco. sed quis domos illas habitat? No. taber
na communis est. piter opifices habem? sutorē sartorē ac
quā plures qui artificio et māib? vlu necessaria acquirūt
Sco. satis ē me illa pspexisse. si cū grā obtinebo? qd impe
tratū iri spero/ tū cetera cōspiciā No. anim? vobis: ac spes
impetrādi bona sit nequaq; dubitet. atq nūc animaduer
tite neminem accipim? nisi fecerit idē ter petitionē et id iā
vobis cautela sit pcibus vris si pma facie nō cōdescende
rent Sco. qpbrem obsecro No. regla in se hz Sco. quid
tū fiet qn pncipio spe frustrabor No. redeūdū ē et pces m
tiplicare. et cū pstatia videmus alic? rogatus ei? exaudiū
tur Sco. optime facitis mi dñe. Nam pms cuz depulsi
fuissem rogatib? ni nota mihi eēnt nō fuissem reuersus:
No. res magna q durare diu debet vnus nō debet pōb?
temptari tantū veruetiā mltiplicibus Sco. nō min? res
magna nō paruo eget labore. sed magnū mihi denegatio
ipā incussisset timorem. atz quā vebemētissime timuissem
etiāsi rogassem sepissime q obtinuissem nuncq No. neq;
reuera repudiacionis ipā sit causa denegatio. sed qm insti
tuta impnis nra hoc exprimūt Sco. de his q nūc satis
atz etiā habūde et audiui et scio. vnū restat q ex vob in
telligē cupio No. et quid istd ē Sco. expone queso qd cē
ses grauissimū in hac religiōe No. surgere ad matutias et

nō indulgere somno vt equum foret Sco. istiusmōi mō
lestiam spero p̄suetudo tollet mihi nō diffido. s; ē ne aliū
oro/pter istalqd me lateret No. nihil quicq̄ p̄ter ieiuniū
qd omib; religiosis p̄mune ē Sco. satis habeo mi domie
ago grām ingentē vtrūq; res vnq̄ se habuerit si p̄desse
potero faciā sp̄ No. grām postulo nullā nihil em̄ p̄meris
tus sum vez qñ fraternitatē nrām p̄fitemi tum scieret
quātus sit int̄ nos et amor et dilectio Sco. ad p̄ntes ibo
atq; illa etiā eis narrabo. qui faciles si erūt et p̄stiterint ad
iutoriū q̄ p̄mum reuertar. aut si nō p̄descenderēt p̄posito
meo/dabo opam ego p̄memetip̄m nihil me vt remoretur
et deū spero eē adiutores No. nō dubitet de? p̄uidebit :et
taz diu vos adiunet qm̄ diu ip̄m imploretis Sco. valete
mi dñe No. et vos valete feliciter.)

La. iij. quō loquunt qñ p̄mū q̄z vestire so
lent et vocetur scolaris vbertus loquatur
q; p̄imum cum priore. prior

Audeo vos vberte saluū redisse Ub. optie p̄ vos
saluū inuenisse nō mō gaudeo verū etiā plurimū
letor Pri. quid boni narratis. aut quales success? fuerunt
fortune v̄re Ub. id q; nūc narro nō magnip̄dendū ē ne
q; certe sp̄e in fortunā posui meā. ip̄a illa plerūq; mortā
les seducit at qd in animū induxi meū vos nō latet itaq;
iā reuerti/spans me obtinēvzo p̄sidio. vt vitā tā mūdā: tā
q; scāz induē possez facite optie p̄ vt mea i vos ē fiducia
Pri. quarū cupid? estis rerū mi fili Ub. religiōis ac vite
v̄re Pri. cēsebā aīm v̄z imutatu eē. qñqdē p̄raxistis ve
nēdi em̄inū Ub. absit a me scel? hoc ⁊ qdē lōge vt p̄mit
terē alqd ego ac sax nō facerē. s; peto ignoscant q; die no
minato non reuēs? sū res haud pua me p̄pedituit v̄e mihi
pens ad v̄sabat amici obstaclo eē p̄tabāt q̄suerūt causaz
quisq; p̄vi sua velut (nodū in scirpo) q̄ me ip̄edire valeret

Pri. potuistis aut omnibus resistere. Ab. sic est reueren-
de p^r Pri. magnū signū ē constantie et deus faciet vt in
effectū ducatur spes v^ra: verū effecistis ne quicq^{ue} vos nūc
impediat Ab. omnia prozsus nihil me ampli^{us} sollicitat qm
liber mō in religionē ingrederer. atz ideo dñationē v^ram
quā maxime oratū facio. adiutor sitis auxiliatorq^{ue}: vt im-
petratūri valeā. atz etiam ordinem istū sanctissimi bene-
dicti ingredi Pri. faciam et quaz mox vberte si ex animo
illa p^{ro}loqueris Ab. exintimo pectore hec reuera p^{ro}gredit^{ur}
locutio. Pri. p^{ro}stolabimī interea quoad reuertar. si domi-
nus grōs^{us} vteret octo v^ri nō eēim immemor. feci qm por-
tui diligentia vberte. supplicabaz dño abbati vt inspiceret
cōstantia v^ram demūq^{ue} adiūxi vos in indignationē et pa-
rentū: et amicorū p^{ro}pter hoc p^{ro}positū incidisse. quaz obrem
et clemētiā deberet vobis. et humanitatē ostendē Ab. su-
auissime p^r quid tū dñs grōsus Pri. difficilis ē omīo ni-
hil spe^{re} dedit Ab. mī p^r duz detis responsū: penitus for-
te denegauit Pri. nō denegauit oīo s^{ed} ayt se deliberaturū
atz etiā visurum nūc vos surgatis igit. ad ipm vos duco
Ab. tot^{us} tremo insuet^{us} sū loq^{ue} ap^{ud} magnificos viros qual
dñs nē grātiōs^{us} ē. timeo me p^{ro}sus in p^{ro}spectu ipi^{us} obmu-
tescē Pri. fortem recipiat animū ne pusillanis videamī
Ab. ut verecundia nō obstaret. sed q^{ui} dignitatis eius sunt
p^{ro}dicata queso Pri. grātiōsum ipm appellabitis p^{ro}pulsate
metum hunc totus iā mutatus est in facie color. non em̄
adeo metuendū ē. q^{ui} ipse hō māluetus: et phuman^{us} secuz
vt cū puero (vti fertur) septēni loqui poteritis Ab. feci
stis mibi aīm et firmum quidē)

Abbas loquet^{ur} cū vberto et p^{ro}ioze:

Alius sit aduent^{us} v^re amice Ab. grāciōse dñe ba-
beo vobis grām quā maximam Ab. qd ē vobis
nomen. Ab. vbertus Ab. bone vberte quid cupitis

me et rogo etiā nūc causa dei fieri ad religionē vram me
recipiatis Ab. religionē petere nō puerile ē: aut abiectum
quoddā. res magna ē ordo nō magnorūq; laborū ⁊ inge-
nū conatu plena. popus ē quēq; in ipas qui ingredi volu-
erit antea plurimū deliberauit: vt nlla postbac penitudo
sequat. vos at̄ adolescens estis nescio cui⁹ stantie et quod
animodo etas v̄ra molliciem p̄se agit. vereor ne faciatis
q̄admodum mlti fecere/qui cū obtinebant a nobis vt ve-
stirent habitu nō suo tpe exierūt. t̄les em̄ torrens: nō spiri-
t⁹ sc̄us mouet ad religionē Ab. nō de turba illoz sū gra-
tiose dñe/qui variū mltiplicē animum habēt. institui me-
cum vitam religiosā amplectar/et nūc me a tali disces-
surum p̄posito enitar certe q̄tū v̄res mee valeant ne mē-
tis vnq̄ molitudo aliqua in me habeat imperiū Ab. lo-
quimī satis modeste: ac discrete at illi in quibus periculū
fecim⁹ vt ceteris min⁹ fidei haberem⁹ effecerūt. equidez si
nō immutaturus essetis institutum hoc animi vestri ego
p̄berē consensum. etiam dominus prior quam diligentis-
sime p vobis rogabat. ignoro an quippiā bonitatis inge-
nū v̄ri p̄spexerit Pri. feci gr̄ose dñe: atz etiā adhuc facio.
spero adolescentē solertē et esse facilis nature. ac induto
habitu crescere in deuotū fratrem. idcirco gratiam vestraz
rogatā volo in hac mihi acquiescat peticiōe/eundē videli-
cet recipiatis ad ordinem nēm. Ab. frater prior nimum
m̄ltiplicetis p̄ces. si vobis satis p̄spectū eē videt̄ ego p̄beo
p̄sensū meū. sit ergo in m̄ib⁹ v̄ris quātū mihi de potesta-
te datū ē. nūc vt a capitlō impetrabitis vigilāduz ē. bone
vberte p̄ces iā v̄ras p̄pter dñm priorē qui mihi f̄c est in p̄-
mis carus exaudiui p̄fco m̄ltiplici instetit rogatu quoad
obtinuit vos videtis qualis res in monasterio ē. sum⁹ et
paupes: et diuites. paupes qz nihil p̄prij possidem⁹ nllus ē
aut⁹ aliqd eē suū dicē. ne p̄prietari⁹ vocet̄. dītes vō appella-
mur nā q̄sq; f̄m oim p̄ticeps ē rezq; i mōsterij possessiōe

sunt. itaqz vos p[ro]fessionē cum feceritis tantum possidebi-
tis et quidē iure de reb[us] n[ost]ris familiarib[us] quantū ego In
cōmūi utamur oēs necessitate n[ost]ra nō quidē ab utemur ac
q[ui]d ut vno verbo expediā q[uo]d p[re]cat[ur] estis a me obtinuistis
in me aut solo situm nō ē mltū in hac re capitulū h[ab]e agē
ideoq[ue] ad ipsum vos remitto P[ro]p[ter]i. gratiose d[omi]ne g[ra]t[ia] vobis
sint q[uia] p[re]ces meas ad vos porrectas p[ro] adoleſcēte illo nō
estis asp[er]natus Ab. et ego gratiose d[omi]ne nō quas debeo q[uam]
dem sed quas valeo gratia[rum] acciōes ago Ab. numq[ui]d ali-
quis me potuisset induxisse aliquo f[er]mone. ut cū homine
in tāta et dignitate p[re]stituto: et etiā potestate tā b[ea]t[us] aliquid
tractādum esset: nisi experiētia id nouissem P[ro]p[ter]i. num et an-
tea dicebā q[uod] humani ip[s]e esset ingenij Ab. quo pacto aut
apud capitulū loquar P[ro]p[ter]i. vocitabitis eos dignos. patres
reuerendos viros deuotos p[ro]bitate p[re]ditos. et ratio vobis
habenda est in om[ni]bus q[uia] plures illic sedent qui a vobis
diuersa etiā queritabūt. ex seniorib[us] quidē quicuis p[ro] arbi-
trio suo Ab. accingam me quantū potero P[ro]p[ter]i. pulsabo
ut capitulū iam cōgreget sed me intereē necesse ē Ab. re-
uerende p[ater] ut mei reminiscamī in bono P[ro]p[ter]i. faciā v[er]be
supplicastis capitulū p[ro]gregarē. feci. siquid tractare habetis
date in lucē ut d[omi]ni intelligāt Ab. reuerendi p[re]s viri
q[ui] humanissimi supplico dignitatib[us] v[est]ris me in religionē
v[est]ram accipe dignemini. et ut id faciatis p[ro]pter deum oro
P[ro]p[ter]i. abscedite nūc paululū ut inter locutoēs fiant fratru[m]
Ab. v[er]o vos antehac me rogastis mltiplici v[er]bo in p[ro]moti-
one v[est]ra nō dessem. laboraui p[ro] vobis quantū potui et
apud d[omi]nū gratioſum et apud capitulū. extuli virtutez v[est]ra-
rum ac deuotionē: adeo ut vehemēs om[ni]s cepit āmiratio
at spero q[uod] sup[er]abit hāc om[ni]em bonitate v[est]ra āmirationē
querūt aut f[rat]res satis intellexistis nec neq[ue] facere vos oport-
uerit in religionē n[ost]ra. et itē si grauiora his aliqua incide-
rent an ea parato animo tenere velletis: si clauſtro como

dum aliquod inde esset euenturum **U**ber. reuerende pater prior audiui aliqua communia que putatu facilia sunt. factu spero mihi facilioza. siqua tñ aut his similia aut maiora accideret facere ne an nō haud iudicio meo relinquerem sz maiorz meorū et supiorū qui talia graupēsatione iudicaret **P**ri. retineatis in memoria quid vos hñe pñū oportz **U**ber. quid nam reuerende pater **P**ri. vestitū scz tunicas duas mappam cantarū scutellas duas stāneas pterrea q̄ lectū concernūt cervical e plumis cōfectuz et lectum ad substernendū de lana viliori abrasa a panniratorib⁹ pānosqz duos lintheaminū instar patos **U**ber. omnia psto sunt optime pater **P**ri. discedatis modicū. interrogauī frēs omīs vberte atz omīs induxi vt cōsensum preberent ne spe frustra remi vñ. fuerūt beniuoli omīs. et si vobis videbit vos sñ moza nūc amicare aggrediamur **U**b. placet suauis sime pater et nihil grati⁹ certe possz euenire **P**ri. ptuemi faciez meā vt ego video sic quoqz et vos. pfecto habitu monachus estis corde aut ignoro **U**b. sum ita me de⁹ iuuat et ero cū pfessionē fecēo verior. idqz sanctū bñdictuz spero adiutuz. **P**ri. pfirmani in bono pposito. atz deum non desinite p cōstantia exorare mentis vñe implorate beatissimum pñem nēm benedictū is potens apd deū est et nlla demonis suggestio poterit vobis nocere **U**b. faciam pñtissime pater vosqz oratū volo in oronib⁹ vñs me habeatis ne callid⁹ et notius humani generis hostis nōnunq̄ mihi nocē queat **P**ri. faciā ac libens nūc vestit⁹ estis et ordinē obtinuistis nēm p quo tantope supplicastis sitqz vobis ad salutem anime vñe **U**b. facit deus optime pater et p hoc pietatis munere in orationib⁹ meis quoad vitam comes fuerit. vestri semp er ero memor.)

Ca. iij. quō loquunt de cibariis et duo sūt et alter **D**irenus et alter **d**inellus vocat⁹.

Stimabam nos alia habere hodie sed his pmi-
nibus semp vescimur Di. et mecū ipe cogitavi in
mensa causam reor. Nam volum⁹ omnes adulari supe-
riorib⁹. omnes loquamur ad volūtatem eorū ipm̄is senes
tū iuniores nō audent quiq; verent ne ī iram incident ipo-
rum. itaq; res sp̄ minuit Mi. pbe dicitis autumabā ho-
die pisces nos habere vt quondā fuit sed frustra expecta-
bam. offis et oleribus nos nutriūt Di. fauorem hz mgē
coquine dñi gratiosi. existimat quasi omnia in eo essent si-
ta Mi. habet de nobis ioculariū ludum videat vero ne fa-
uorem amittat certe fieret ridicul⁹ Di. census habem⁹ et
tributa q̄ plurima. quisnā cōsummit si bene penset om̄ia
decima ps nobis nō cedit veniūt equites pditissimi etiam
nō nūq̄ boies his patēt fores nre. hisq; om̄ia parata sūt
comedūt potant nō modo p necessitate. verū etiam libidine
alim⁹ eorū equos. ip̄is gratiā habem⁹ q̄ huc venerūt etiā
si latrones sunt oimq; malorū auctores Mine. illa sic esse
apertū est at sepe numero exclamaui ego. qñtigit illi sunt
qui deuorant bona nra ac si p ip̄is nūc fundatū esset mo-
nasteriū. et quod deteri⁹ ē aliqui olim bellū nobis indixe-
runt. magna manu pecora ceperūt. deuastabant villas et
agros. incendia fecerāt colonos quosq; aut necabant. aut
in carceres turrezq; ac p̄pedes piecerunt. qui cū appropin-
quant dam⁹ obuiam ip̄is ceteris etiā nobis sunt cariores
at fr̄ibus qui chorū intrans: qui canūt celebrant mortuis
requiē petunt viuētib⁹ pacē: vniuersis veniā et misericor-
diaz implorātes. ip̄is quidē illis panis frustum quoduis
in os numerant Di. nihil veri⁹ dicere potuissetis om̄ia ve-
ro illa ppter melius faciunt. dilecte frater scitis em̄ quam
p̄mpti p̄dones ip̄i sunt ad inferendū monasterio bellū. in-
fensi nobis sunt. importuni. et nisi dñs gratios⁹ retineret
amicitiā illoz nūq̄ esset pax. idcirco ne mai⁹ malum acci-
deret beniuolentiā eorū retinem⁹ necesse est Mi nemo hoc

vituperabit. sed psimoniam habere cum fratribus nō lau-
do. et sumus tanq̃ equi rusticoꝝ qui p̃ lucro sūt. id ē sax
facē debem⁹ his qui bona sua istuc legabāt. ac mltis ante
annis e vita mortaliū migrabāt **Di.** nō min⁹ tetigistis rē
īpam. s; magna frīb⁹ oīo non ē penuria raro quis de men-
sa surgit esuriēs **Mi.** quid dicā de caseis omīez hāc nobis
immutabāt psuetudinē. vt in mēsis spacio quis caseū ha-
beret. nunc cuiq; nēm ad scindendū portat neq; in hoc co-
modū nēm. verū dantis explet auaritia **Di.** factū hoc ego
nō magnipendo. accipio sp̃ vt cōtentor. frustum eo ma-
ius scindo itaq; nullum in me habebit lucrum **Mi.** credo
quid de ceteris qui nō libent caseis vtunt. hī em̃ siqñ ami-
ci eoz visitatūri curarēt haberēt īpīs honozē vt ostende-
rent. nūc vero nihil hnt quo liberales sese demōstrant **Di.**
rent supiores nři p̃ frīb⁹ eē caseos psertim meliores illos
nō p̃ hospitib⁹. quisq; adueniēs cognat⁹ nouit nos eē mo-
nachos quoz interest nihil possidē **Mi.** nō magna at est
bonestas monasterio nro euentura. nempe qui de mēdico-
zum sunt religione hnt amicis (dū eos visere studēt) ho-
nestatis gratia quīpiam apportare nos nihil. illis paupes-
riores sumus quis sane mentis nō ammirabit **Di.** nolite
fē offendere p̃zes nros. talia p̃ferre ptumelia ē. quippe cū
seniores īpi sunt sciunt experiētia q̃ nobis pueniunt. ⁊ qui
officiū puidere habent. nēm certe est īpīs acquiescere **Mi.**
et ego quidē acquiescam **Di.** pbe facitis)

Alia locutio dīnellus.

Rater mirene apposuistis hodie illotaz mibi scu-
tellam coclear immūdū. scissoziū maculatū id quī-
dem īpm displicuit. et nisi charitas nra obstitisset ira fuis-
sem incensus **Mi.** optie fē si obtigit p̃fctō minie fecerim
psulte. et capit me āmiratio vehemēs quō casus ille euene

rit nam estimabam me omnia bene pspexisse at nunc sen-
 cio celeritas me impediuit. nā festinabā in ope parcite fra-
 ter dinelle dei cā Di. faciā libent. vez id timebā ne p hoc
 obprobriū mibi facē studeret. tñ negligētia v̄ra in hoc cer-
 nit. neq; vos later ad quēq; nēm ptinere diligentē pficiat
 qđ alteri dz quā ppiū negociū. Mi. fateor in hoc peccatū
 meū feci tñ insciēs deinceps ero caucior. vos tñ oratuz fa-
 cio si dei ob amorem dimisistis vt nō oblectatis amplius.
 Di. faciā pmū āt qñ vidi pcepti huiuscemōi nausēā vt vo-
 mit? prim? erat. tñ mltā voluebā aio. creuit cor iram p-
 uocās rō vō vicit. cogitabā em nō parz dz fē quisq; fē. et
 statim ignoscētiōr fact? sed qđ pmemorauī nō iniq; sz fra-
 terne feci. spero vos fraterne accepisse. Mi. in ptē omnia in-
 terptōr meliorem. etia; si quis me obiurgat p̄terea vobis
 grās habeo. at; etiā magnas valete. Et vos charissime fē

Alia locutio Mirenus.

Allidus estis fē. interprandēduz hodie habuistis
 pisces ego āt carebā Di. cepi de reseruaculo meo.
 quippe sic censeo q̄ fuit dū pt dū eget aliquid reperiet. om-
 nia āt si degluciant dum apponant nobis cū nihil apponi-
 tur carem? Mi. optie opinamī ac meli? intelligit. hodie
 certe cogitabā qñ vos comedē vidi: ille sagax ē et soler-
 tia n̄ carz vt plerūq; recludit cibos meliores nō deuorat vt
 pm̄ti solent ppter gulam explendā. sed potius p̄necessi-
 tate vñt Di. etem mea fert sñā quāto ipa sūt cibaria esu
 meliora tantaq; pcus sumi debeant. itaq; ducem sequimur
 naturam. nā multo pauciores pturit res p̄ciosas quā vi-
 les. omni nascit in orto infelix vrtica. at in locis culciorib?
 mollia crescūt. viola hoc quoq; a medicis audiuisse nō sū
 beniuolētia in mentē venit. cū appetitu cessandum esse cuz
 ferculis vtimur delicatis qui em immoderate sumit pm̄t

tos morbos subire solet **Mi.** optime frater quando saturatus omnibus cibarijs ita vt esuriem nullā sentio iam cum delicata afferunt promptus appetit? est? ac si antea nihil comedissem nihil in residuo reliquo **Di.** haud parum corpori officit si satur comederitis **Mi.** estimetis autem nocere? **Di.** estimo et id verescio siquidem illiusmodi ferculis natura gaudet nimium attrahit antequam digeritur ac inde crebro podagra generatur crebroque lepra proinde diciores in mundo delicate lauteque semper viuunt raro gaudet sanitate. ni assit frequentia quadam medici vigilantia **Mi.** huius quid narratis. equidem incussistis mihi nauseam abhorreo enim a talibus amplius cibus **Di.** abhorrendum non est sed sumendus parce. atque ita uti non abuti licet **Mi.** modo non miror escas illas ceteri cum careant vos habere et ego quod nunc pariformiter faciam **Di.** in reseruaculo meo nuges adhuc sunt. suntque pira poma pisces. cogito frequenter mecum in edendo rationem esse habendam. ne cibus qui sanitatis causa recipitur in morbum vertatur. neue potus egritudinem inferat **Mi.** et ego omni rationis conatu operam dabo et vos sequar **Di.** si sapitis certe ventri dabitur ad sustentationem nihil vero ad voluptatem **Mi.** nunc causam ego cognosco impulsus vestri. quod plerumque vobis sunt et pisces et alia cum ceteri deglutire. et reuera? mihi creditu verisimile est **Di.** vultis adhuc ostendam vobis nuges poma et multarum arborum fructus quos reseruabam ante quindenam cogitandum est eos ipsos fructus datos nobis esse ad refectationem. itaque parce debemus sumere. qui vero recipit quantum usus ipse appetit nec cesset donec venter tumet. et in gutture quasi alius generatus gustus? nocivus sibi est et naturam debilitat suam vim quod eo infert **Mi.** gratia sit vobis amantissime frater de tam salubri eruditione vestra. et bene mihi quod hec audiui que profutura esse spero valete **Di.** et vos perpetuo.)

Alia locutio mirenus.

Rater dinelle notastis intercenādum quam turbe
visum in nos mgt̃ coquine contulit. oblique vidit
velut si fuisset ira concitat⁹ causa vero me latet **Mi.** vul-
tis vobis exponam! **Di.** exponite queso p̃care frater **Mi.**
caseos attulit duos alter recens: putridus alter erat. et fe-
re om̃es de recenti scindebant et pleriq; frustra magna. ar-
bitratur ip̃e in rem non fore atz id qñ noui vix a risu me
continere potui sed eo plus accepi de caseo meliore **Di.** ne
ip̃m quidem iuuat. etiamsi omnem ostendit p̃citatem. ex-
istiat forte q̃ sui sunt casei. nobis alia longa est sententia
Mi. crastina luce attente animaduertetis et p̃fecto me
inuenietis nihil eē mentitum **Di.** faciam equidem et si ple-
ne istud intellexero frustū accipio eo ingencius. nō enim
de manibus eius euenit bona nostra sunt. qd̃ si ei difficile
est adiutabat veterem abdicare p̃suetudinem dedisset vni
cuiq; quod suū fuisset **Mi.** p̃be narratis. nam vt conueni-
tū aliqd̃ possunt detrahēre illa et itē alia incepta sunt. et
officiales nostri fauoris gratia dñō ad aures currunt gra-
tiose suadentes fieri quo antiqu⁹ mos abicit. quod cōmu-
nitati est detrimentū. q̃ si om̃es eiusdem anī essemus atq;
p̃silij certe hec ipsa non pateremur **Di.** clamāt omnes ob-
edientiam esse tenendam. et cū maior ps consenserit et ip̃i
imp̃m̃is seniores nihil p̃fert iuniores repugnare **Mi.** itaq;
q̃ inter nos discordia facit vt mlt̃a amittam⁹ que iure cre-
dere nobis debent **Di.** deus bene vertat in me posituz nō
est. doleo certe siquid aduersi acciderit mea tantum inter
est superioribus parere si bñ regūt bñ quoq; habebunt. si
male penam non euadent. tum cum dixerit iudex ite be-
nedicti in regnum patris mei. maledicti in ignem eternuz
Mi. optima ē sententia vestra pulsus est ad primam va-
lete **Di.** et vos feliciter.

Alia locutio mirenus :

Emper nobis apportantur oua danturq; ad cibū
quottidianū. nō mō non libent ipis vtor: s; inui-
tus q; ipa respicio **Di.** ouis pfecto carē vnq; nequim? eq-
dem si vt caro sic et oua nobis interdicerent cūctis mise-
riores essem? tñ pter pisces null? eēt cuiuspiā reputatiōis
monasterij cibus **Mi.** pisces ego laudo quib? nisi delecta-
rer nec vllō me pacto ad claustrū istd dedissem: oua mihi
ptaria. ab olerib? mltū abhorreo. nec in offis magnā ac-
cipio delectationē **Di.** corpi pstandū ē sacris ministerium
pbere queam? nō vt gulaz expleam? sc̄m amplectamur
ordinem. nō vt ventri seruirem? velut pecora s; vt deū in
omī timore p oculis habem? oīa q; carnē atz aīm titillant
aut puocāt ad libidinē. aut ad alias voluptates abiciam?
Mi. vera p̄dicat oīo v̄ra. at ne nimīū fiat maritimo pro-
spiciēdū ē. atz qm̄ ne in medio cadam? itinē vt equis nīmī-
um astrictis frens laxanda sūt/ loz vt nō ledat. ita ē nob
ea quidē q; duriciem p̄se ferūt mollienda sūt **Di.** nimium
onerat? in via deficit. nihil at religiōis n̄re cerno qd̄ im-
portabile ē **Mi.** oīa portabilia sunt fateor sed alter alteri
us fragilior ē natura. itaq; nō omēs possimus oīo nec ea
singlis eadez data ē p̄plexio **Di.** maior in vno repitur (nō
inficior corpis) valitudo quā in alio. sed quis in vobis est
defect? **Mi.** minimā huius rei ad me partes refero. id tñ
vnū palā dico nō de forciorib? me eē. neq; ea ate q; multis
cōueniūt mihi cōpetē **Di.** siquidē vera si p̄dico omib? estis
tenerior **Mi.** scio quid me angit. ac etiā quis sit dens nūc
quē doleo nō ignoro **Di.** iā palescit facies v̄ra credo equi-
dem ex dentū euenire dolore **Mi.** nisi religiōis nūc phibe-
ret p̄ceptio. forte ad manus v̄ras locutiōes responsurus
eēm **Di.** neq; in quo illa ptulit animo. s; miroz cū es in vo-
bis nature p̄sensistis debilitatez. q; in religionē etiā arcte
b iq

ac religiosissime tenendam ingressus estis. Mi. dicaz fra-
ter amor multa facit ad nullā rem mūdi quam ad ordi-
nem nrm ppenior etiam Di. et amor psuetudinē facit le-
uem omīaq; tollit Mi. nō nego quantū pcessū ē si rationi
b^o pugnē qz naturā auferre nō p̄t. Di. phorū ē rationib^o
pugnare Mi. nemo me induxisset frater qz credidisset vos
esse tam facciosum Di. nō debetis pmoueri. oīa optimo lo-
cutus sum animo nō litigationū cā de pmpst. valete Mi.
et vos quoq;.)

La. v. quo pacto loquunt cū relaxandi
animi gratia ad ortos vadūt. Mirenus

Pero nos ad ortū ituros hodie atq; etiā animos
occupatōe dep̄slos releuare Di. inducta psuetudo
est f̄res isto iā tpe spectare medio ortos: viuāq; crescentia
plantaz Mi. ec morē hūc puto eē immotū Di. prior sepe
numero rigid^o nra p̄uilegia minūē studet vt ecce. vñ pro-
gredit cū fr̄ibus aut quozsum meatū dirigit Mi. certe or-
tuz petit exultōe gaudijs. sequimī ego vt vna pficiscamur
Di. sequor ercle Mi. quis mō eā repēte memorē fecit mē-
tez mibi vt de hac re loquerer. videte viridis ort^o ē atq; etiā
gramia letase ostendūt. et itē canore nras aues cōplēt au-
res. dulcis sonitus. cantusq; laudatōe dign^o. gaudete fra-
tres. et tepidos animos resolute hec hora nobis optia est
Di. vbi vultis psedebim^o? Mi. oīm s̄cia ē sub salice viridi
tegmineq; ei^o quiescam^o Di. salices flore carent amenita-
teq; ipius. cernite pomū quādulces aspectus pstat odorē
nobis dulcissimū Mi. maior natu estis fr̄e dinelle nos pa-
rere est equū. igit psedeam^o et ventulū leuem gratant huc
flantem accipiam^o. Di. acturi nūc quidnaz dicite sumus
Mi. quisq; aliqd adducat qd p se refectionē gerat Di. op-
time opinamī incipiat et voto v̄ro non aduersabimur.
Mi. vos incipe iustū est auctoritate senectutis. et qm oīm

fere habetis rerum experientiam. dicere iocūdas vos et me
moratu digna nemo negabit. **Di.** callid⁹ ē ille et quābe
ne posset simplici mentē releuare. nō is sum qui oīoe v̄a
inani decipit **Mi.** dicite queso sum ne mentir⁹? **Di.** nō di
co v̄m ē iudicare quo ex fonte pcedat locutō v̄a **Mi.** ne
minē diu petim⁹ neq; res magna ē fabulas ducē inaptuz
si omnib⁹ videt⁹ parus⁹ sum **Di.** null⁹ repugnat si p̄terea
vobis cordi ē incipiat **Mi.** animaduertite q̄so et audite
nūc quid dicitur? venio. olim q̄ saluator n̄r hoīm ob salu
tem mltas terras obambulasset. ac princeps aploz vna
secum pficiscēt bt̄s petrus. dilexit dñs paupes apud eos
plerūq; hospitari voluit. petr⁹ at famelicus ad locupletes
crebro suasit diuerti. accidit vt die quodā p̄sumpto prope
crepusculū in villaz ingrederent⁹ domus se paupis obiecit
edesq; diuitis in quib⁹ nupcie celebrant⁹. inquit dñs petro
vbi hospitalitatis ius recipiam⁹. cui petrus dñe dom⁹ h
alta et cōluia forsitan agūt et horas letas ingrediamur
nā beatus petr⁹ fame torquebat sese saturatur⁹ in domo
diuitis sperabat. atq; huic dñs cui omnia manifesta. petre
inquit diuites pauperiez aspnant⁹ et si me audies casa illa
erit hospiciū n̄m. at petrus quē fames torset importu
nus diuitis edes introiuit eūq; dñs sequebat⁹. tamē in dor
so apparuit velut lutina ei⁹ cū tectura ymago quedā. spō
sus lete petrū accepit potū porrexit. sperabat aliquid eūdē
in lutinis eē cantuz. qui cū nullis modis inducē ipm pos
tuerūt. et spōs⁹ et iuuaz mltitudo ira incēsi impetū i euz
fecerūt dirisq; vberib⁹ totū pfecerūt corp⁹. ac postea pepule
rūt ex domo fleuit petr⁹ durit⁹ vberat⁹. cui dñs en dom⁹
magna diuitumq; possessio inopes spernit. sequere nunc
petre atq; consilijs obtpaz mediocris ingrediemur donū
hoīs. ad quaz cum puenissent omīs humanitas eis osten
sa ē. itaq; sit fabula mea ne spez ponamus in diuites naz
b itq;

diutius fraudulente sunt. sed ois spes nra ad deū ascendat
qui nūq̄ sperantes in eū relinquit . at inmentē nūc venit
de salice avelle fronde sertū pponē. et cui⁹ ego caput impo
nā post hoc dicē nō recusat **Di.** baba fr̄ quo abibitis **Mi**
optie fr̄ dinelle siquid nūc succurreret qđ capiti vō maio
rem eēt honorē allatur id imponē ei studerē atq; hoc vnū
apparet pgruere dignitati vře. dicatis ergo quippiā nobis
qđ memoratu dignū sit. **Di.** o ingentē audaciā impositis
caluo nunc capiti crinale **Mi.** aurea mihi nō ē corōa. lau
reolā de salice eius ve frondib⁹ pfectā bono animo accipia
tis **Di.** qua vero rōe imposuistis mihi **Mi.** . ea quidē lege
vt cū dixeritis fabulā: atq; adeo iocūdissimā aliū q̄ posthac
dicat decorare studeatis. vt habeat aliquid qđ q̄i ornamē
tū quoddā ei sit. vt eo maior nobis iocūditas sit euētura.
Di. iam plane vos intelligo atqui omēs si hāc legē pmi
nem retineam⁹? et ceu statutū quoddā ab oībus inituz ac
factū. bono animo ferā fabulāq; dicere nō recusabo **Mi.**
iniciate fr̄ scio de hoc omēs gauisuros tñ postea dicturos
quenq; p vi sua **Di.** acquiescam vobis atq; etiaq; fabulam
in aptuz ducā. Spacio quodaz tps̄ elapso monach⁹ qui
dem religiōis nre cupidus honestatis et ambiciosum ge
rens animū nihil tante cure fuit quā vt in abbatez eligere
tur. demon vero qui. mille artifex est circa noctē ferme me
diam cū matutinas obdormuisset apparuit surge ergo in
quit ac somnum dissolue aperī oculos meq; cognosce. ille
inertē pepulit manibus soporē oculos aperuit radiantem
fensit lucem ⁊ velut angelū pse stantē: in pholā qui tenuit
gemmatam manib⁹ suis. mor religios⁹ sese corripit electō
palmasq; ad celū tendit. o quisq; es angeloz inquit cellā
qui cōples luce tua. intercede p famulo tuo supplicē oro.
deponē inquit demō formidinem et suscipe donū e celo de
missum: quo veneraberis a cūctis hoībus. nā abbas mor
tuus est et natu diuino fr̄es in abbatem te eligent. et bō

nos fueris monasterij. cunctisq; fratribus decus. at religi-
osus inclinās caput sperans sese impbola muniri. diabo-
lus tripedem nigrū capiti eius imposuit. atq; etiam apt
nō exieris donec oēs veniēt fēes iubilo clamātes dñe gra-
ciose quib⁹ dictis euanuit. fē vero p̄mū orauit deo gratiā
agens de dono: deq; officio in sperato tñ mītra tacit⁹ secuz
agit de monastriū statu voluēs aīo quos nā in officiales.
cōstituere velit. et qualē aduēsantes ei deprimē possz. die
vero ac luce oriēte ceteri eū querētes fuliginoso ipz tripes
de inueniebāt aggrauatū. eundēq; erectas manus celum
versus habē viderēt. at senio quidā fē graui pfectus post
longam āmirationē cognouit dyabolicis ipmillū suggesti
onib⁹ eē deceptū. fē inquit q̄ causa est de uocionis vñe. at
ille turbido visu eos respiciēs āmiratus q̄ eū abbatz nos
mine nō appellabāt. qui cū respōdere nollet vocat⁹ est pri-
or. atz eundē ipē viderit mādabat obediētie p̄cepto palaz
diceret aquo caput ei⁹ vetulo eē tripede nūc deformatū. tū
surgēs decept⁹ num apt impbola ē qui cū sensit sese defrau-
datū. rubor vultus verecūdiā ostendens oīa fratrib⁹ indi-
cans quoquo se pacto habuere ac demuz penitentiā agēs
fctus est frā et humilis. et deuot⁹. itaq; clarissimi fratres
aspernamur supbiam. null⁹ sibi arrogat ne cōtingat qui-
dē nobis vt fratri contingebat huic sumus humiles deuz
timētes vt non perfidus nos vexet temptator. et ne pluri-
bus agā de fabula mea hec dixisse satis est Mi. Qui nūc
crinale preciosum imponā. fratres forsitan piget si in p̄se-
rendis fabulis longi⁹ tp⁹ conteremus. si omib⁹ placeret p-
duceremus et nunc quidem de alijs sermones rebus Di.
existimo singlis placeret si quod sciretis iocunditatis cona-
men ostenderitis Mi. ferre solis radios molestū est mus-
temus quietem. Di. vbinaz oro melius sedā bim⁹ Mi sub
querzu frondosa. arbor densa est atq; vmbrosa. foliaq; ger-
rit lata non facile solis ardor penetrat Di. faciamus igit

Mi. o salve glādifera quercus iouis quondam arbor ap-
pellata Di. iupiter nunq̄ de?gentiliū est Mi. sic ē frater
Di. cur ei? ob amorē arbozem salutatis Mi. ppter v̄tutē
eius facio Di. quenā virt? īpius pcor? Mi. de re queritis
p̄sus māifesta. frōdosa etenī ē ⁊ solis a feruore nos tēfē
det Di. atz alie eandā h̄nt plante virtutē Mi. et quāplu-
rime adhuc ei? vires sūt nō oībus note Di. quenā dicite
queso? Mi. de ramusculis p̄somata fiūt trūci cū findunt
ad p̄remādū apti Di. quā sagax ille ē. et omne(vtī reor)
studiū apponit quo ceteros queat deridē. Mi. neqz huc p-
fecti sum? gravitatē vt obfauarem?. verū vt quisqz recreā-
tionē possit accipe sūma dz opa eniti. sz ad rē redeam et q̄
sūt nature illicis intelligē poteritis paucis edicā. nēpe ar-
bor b̄ndicta ē. in ea tres abrahā vidit p̄sonas: atz venū de-
um adoravit hoc sacra p̄dicat scriptura. hoc vet? loquitur
testamētū hocqz p̄robauē ecclesie doctores. sz audite iam
oro. nullā pia arbozem vetustas maiore celebrauit laude
quā quercū. priusq̄ ē agricultura p̄pta hoīes eius fructu
alebant p̄dicebantqz ab eius dispositōe futura. verissimū
fuit lauguriū siq̄ ex eius id signo cognouerūt. qđ apđ pō-
etā legere memi Sepe maluz hoc nobis si mens non leua
fuisse. de celo tactas memi p̄dicē querc? neqz īpius omēs
mibi note sūt v̄tutes Di. magna de hac narratis arbor
re. maiori eā deinceps amore p̄lectar Mi. optimi fr̄es su-
mus ne etiā riuos aquarū v̄isuri? Di. quid em̄ circa riuum
agemus? Mi. clara(ayunt) aqua oculis p̄dest Di. placet
qñquidē estimatis iocūdītatis esse quippiam circa aquas.
Mi. videte iam oro clarissimi fr̄es num delectabile ē p̄fci-
culos huc illucqz uersari Di. certe magnum video piscem
sed nescio quo nomine vocetur Mi. spissum putetis illuz
frater? Di. recte hunc eundem Mi. carpo est Di. bone de-
us continet carpones ripa Mi. equidem continet an hoc

ignoratis fratres? **Di.** ignorabam. suspicabar carponis eē
formam. non autem dicere audebam. sed videte luceū astu-
tus est. agitatū motu pisciculū sequebatur sed non arripie-
bat **Mi.** defraudant nature est deglutit quosq̃s arripere
pisciculos potest. at cuiusmodi sunt pisciculi in fundo am-
bulantes? **Di.** oblōgos putatis illos **Mi.** recte quidē **Di**
fundule nuncupant **Mi.** optime mirum vt non agnouit.
Di. scio in locis libent sūt arenosis **Mi.** nullibi libenti-
us **Di.** habūdat quantum dinoscere valeo riuus ille pisci-
bus **Mi.** ripa ē diues piscium cōtuemini rubeculam pul-
cerrime se obicientem **Di.** habet ne canceres? **Mi.** plena ē
et quam plures adhuc alios continet pisces quorum nomē
nos later **Di.** habet ne etiā forzellas? **Mi.** nullum est pisciū
genus q̃ intanta hic est copia quanta ipse sunt forzelle **Di.**
priusq̃ monasterium ego ingrediebar audiui a meis sepi-
sime parentibus nullum esse riuulum forzellarum qui au-
rum obseruaret **Mi.** et ego pariformiter audiuerim. dis-
cunt vero et quibus notum est id eē aurū flamine id ē taz-
tenue vt nisi ab his qui ipsius habent colligendi artē col-
ligi non possit **Di.** de hoc satis quid vero amplius acturi
sumus **Mi.** me fugit nisi quia solis feruor sudoze nos ma-
didos fecit. aqua nos illa abluerem? **Di.** et mihi cordi es-
set siquidē omibus videre? a me nulla fieret mora **Mi.** ex-
uamus igit nos o frater dinelle hec aqua frigida quā op-
time nos reficiet **Di.** medici vero exclamāt febres eē timē-
das maxie veris tpe. perdulcis frater sitis caue? ne foris-
tan piculū subirem? **Mi.** nemo ē credite qui semp medice
vivere p̃t. nlla em̃ sic ego quidē arbitror relaxatō mentē ē
iocūditatē hīs nob̃ nociua **Di.** ⁊ ego intrabo. qd s̃b portu
q̃rixet pisces et cācēs **Di.** audio piscator est **Mi.** ñ s̃z fili?
piscatoris videte peto cācerē sat magnū **D.** nūq̃ credidissē

nisi iam conspicatus essem tam perituz vos esse in piscan
do **Mi.** honestum scio esse negotium nam apostoli fue
runt piscatores **Di.** inquit dñs faciam vos piscatores ho
minum sed de hac quidem piscatione nec quitq̃ mihi con
stat **Mi.** et nunc cessabo timeo buffones et ranas interdū
in his antris quiescūt **Di.** etenim si aurei forent pisces s̃b
ruboz nō quererem radicibus vehementer metuerem ver
mes venenosas **Mi.** ferūt enim aquam fluentē non pati
venenum **Di.** ferunt equidē at difficile creditu est ego ip̃e
hisce oculis colubres flumina transnatare viderim ceterū
de hoc satis nunc refrigerium suscepimus iam rō exuendi
succurrit **Mi.** eadē mihi s̃na est **Di.** campana nos vocat
Mi. more breues hee mihi fuerūt. extimabam nos pulū
hic t̃p̃a fuisse. et tres ferme hore dilapse sunt **Di.** solacium
istud tempus non metitur vadamus igit̃ ne si negligere
mus indignatio nobis succresceret superiorum **Mi.** opti
me suadetis.)

La. vltimum loquunt̃ philbard⁹ et chilo

Uondam optime frater omnia fuerunt: et dispo
sita quidē et ordinata **Lbi.** nō satis vos frater in
telligo. edicite qđ nam sit intentiōis ṽre ppositum. **Obi.**
olim consolationē habuimus si qñ accidebat vt defectum
habuimus ea certe suppleuit: atz vt ita dicā fuit nobis p̃se
sidium aliquod. oīa vt potuim⁹ absqz cōplere quavis de
fectione. nūc omnia in māibus stant abbatis. quicquid ip̃
se vult necesse ē quēqz ex optimis affirmare. si quis non
assenserit p̃petuā habebit indignationē **Lbi.** optime frat
quid nam est in quo iustum pium deuotūqz dñm nēm: et
vt dicā / graciosum incusatis. **Obi.** magnū ē nec ne o frat

chilo diiudicetis. primum enim cum ingressus fuero in
monasterium magna erat et fere omnibus fratribus libertas.
quippe cum chororum expedium non fuimus astricti qualiter et nunc
quidem dominus noster non solum me solet astringere verum
etiam quicquid optimum ex fratribus monasterii illius habuimus pec-
cuniam et aliquantisper propria per usum consuetudineque nostra Nam
cum ad nos vel amici veniebant vel qui familiaritate nobis:
vel necessitate fuerunt coniuncti. potuimus ipsis honorem osten-
dere nunc ea omnis nobis adempta est facultas erepta conso-
lationis munus. et quicquid honestate per se fert abbas noster
iam abstulit. quid putatis mihi iam esse atque alijs animi? qui
hec solet: atque adeo bene pensare. **H**ic audiui omnem quem mo-
do contulistis sermonem. verum ut mihi apparet minus equum
tali iam incusatione dominum nostrum persequimur Nam si ve-
ro ipsum iudicio afficere velitis non modo factum illud laudare
tis verum etiam quicquid acta sunt ultro probaretis. **L**ogitetis.
o frater quo sumus in statu quam vitam ingressi: quod non modo
polliciti sumus. sed insuper sancte iurauimus / cum professionem
et ego: et vos quod ceterique omnes fratres fecerunt. equidem illud
vnum promissum. ea velle tenere que patres nostri beatissimi viri
sanxere. Sed quoniam dissoluta fuerit vita nostra: et enormis an-
te reformationem scimus omnis. habuimus propria et recte forsi-
tan proprietarium nuncupati. per ludum inbesit. per mulieribus in-
quinata impendebat tum hominum oblocutio et infamia pe-
ne maxima. tum periculum anime nostre. formidandum erat cum
ceterisque est temporibus ne ira dei descenderet ultroque ipsius super nos
hec omnia ut evitare possemus: atque viuere in gratia domini noster
gratiosus regulas: et instituta ordinis observare statuit. sine
quibus nullus in religione nostra sanctissima saluari poterit.
Ubi. putetisne amande fratres / eos quidem illos / qui etate ege-
re suam in monasterio illo condemnatos esse: et ipsi religio-
si monachi fuerunt querentes in hoc vite curriculo futu-
ram patriam: vitamque eternam Nec se dissoluti fuerunt. aut

enormes: quanq̃ alius alio erat aut melior aut deterior.
fateor non fuisse tum equales Nec modo sumus tamen
beata vobis videt̃ sanctaq; vita Lbi. durus estis o phil
barde. satis incaute iam incōsiderateq; loquim̃ queritis
primum saluatos ne p̃decessores nostros putem. nō enim
ap̃beta sum: aut diuinator. deus nouit cui n̄h̄il occultu
est Leterū ad vnum respondeatis mihi oro Phil. respō
debo vt libet Lbi. est ne melius tenē monacho sacra insti
tuta ordinis. atz adeo sancta a viris p̃cipuis: et illis qui
ordinē fundabant nostrū: an transgredi? Phil. tenē meli?
Lbi. an dominus noster mādauit tenere p̃fata an aliud
quiddam Lbi. p̃fata Phil. igitur meli? tenere p̃cepit.
quasobres iniusta est querela v̄ra Phil. inuololate ordinē
tenere atz etiā regulas obseruare p̃ris n̄ri diui benedicti
nemo culpat. verū sc̄es astringē: auferre q; ab ip̃is consola
tionem non deuotōnis causa. sed cupiditatis potius nō
p̃conium aliquod sed odiū ostendit et auaritiā Lbi. num
quipiam habere p̃prietarij est Phil. est Lbi. lo consolatio
aliquid est nec ne? Phil. hard? aliquid Lbi. ergo habere
quipiam ad p̃prietariū spectat itaq; optime f̄ quocunq;
nos vertimus dūmō consolationez obtinem? p̃prietarij su
mus. qm̃ p̃nciosuz vero sit monachū fore p̃prietariū ex eo
id maxime intelligi potest / quod nō solū vulgus verū etiā
sancti quondā p̃res p̃dicabāt monachum habentē oboluz
ne ip̃m quidē obolū valere Phil. audierim sepenumero
dici verbū id commune sed qm̃ graue sit: et molestū in hac
mō manē obfuaātia id vnū oñdit. qz f̄. Magnell? atz ier
Wentler grauitate ip̃a p̃territi profugerūt. et ad alia mo
nasteria sese ptulerūt Lbi. obfuantia n̄ra ac ordo sc̄us nō
mō molestus nō ē: sed ne grauis quidē. v̄z sic viuē assue
ti nō sum? Cum vero p̃suetudo p̃fortabit om̄ia nob̄ erūt
et leuia: et dulcia quare iam p̃pter sūmā inf̄ nos charitatē
eximūq; dilectionis amorē vos admodū oro h̄ac vt opi
nionez abiciatis: ac demū ip̃e cogitetis qui nam sumus in

religione et quid salus animarum nostrarum a nobis ex-
 poscat et brevis quedā: aut voluptas. a delectatō nos nō se-
 duat. vt viuere valeam? scē in charitate. hoc fit dū obe-
 dientia tenem? erga supiores. dilectionē in proximū quēqz
 fr̄ in deū timētes in oībus factis opib? qz nris et cū ex hac
 ... grem? lacrimarūz valle et miseriaz sentina/mūde pure
 qz sequi valeam? agnū quocūqz ierit. et viuē p tpa cū ele-
 ctis sempiterna. Quid. quādulcissim? ē o fr̄ chilo fmo vē
 Incendistis ceu igne quodā cor meū ad bñ beateqz viuē
 dū. Vos em̄ ppter sūmā inf nos et psuetudinē et charita-
 tē/oro/me hortari nō desinatis. cognosco et apte qz pluri-
 mū antebac me errasse. et ab ipā vita etiāsi abhorruerī p?
 hac nō declinabo. Quid. de? sit bñdictus amātissime frater
 laudeturqz p secula sempiterna qd errozē hunc sentire: et i
 viā redire incipitis. polliceor vobis quibuscūqz poterō ver-
 bis vos hortari nō desinam. atz vt id cōsequi valeā deum
 spero adiuturū. sanctūqz bñdictū pzem atz patronū ordi-
 nis nri. Quid. grā sit: et innumēsa dño nro grōso vt a mala
 psuetudie nos amouit: et a piculo aīe nostre spero nos de
 inceps viuere beatius. quod vt facere possumus atqz vt
 cōsequamur deum exorare non desinemus.

Sermo alius Philhardus

Ura iam serena ē frater chilo. ibim? ne ad ortu-
 lum refectionis gratia Quid. probe narratis iam ar-
 bores florent: et arbuta. viret pratorum āplitudo. et cre-
 scentia fere leta sese vndiqz obiciunt. sumamus igitur ho-
 ram nunc laxiorem: atqz ad ortulum proficiscamur Quid
 nite optime frater Num pulcher hic visus est Nam pomi
 flores piriqz parturiunt reuiuiscunt cespites et nemora fi-
 nitima: silueqz frōdescūt qz nob delectābilior possz eē loc?
 in q tot viderem? qd in illo et arbores. et loca germinātia

amenitatem pre se: et delectationē ferentia Dbi. probe di-
citis frater at illud mihi longe amenissimū videt aqua? cer-
nere subterfluentē non ripam tantū quā bleis appellamus
sed etiā flumē Kempnicz quippe de ipsius susurro haud par-
uam suscipio delectatōz. Lbi. et opidū spicari possumus
ac etiam mōtes circū circa. atz omnē quā videm? regionē
dempta ciuitate/ p monasterio ē. Dbi. audierim opidū
etiā quōdā p monasterio fuisse Lbi. dicūt. ego in priuile-
gijs nr̄is ita eē scriptū inueni. sz quōs aut quo pacto amisi-
mus nō satis mihi constat. Dbi. est ne vlla spes optime
fē recupandi opidū ipm. Lbi. nulla p̄sus p̄ncipes enim
potentes sunt nō admittūt vt rurs? in ipm monasterium
haberet imperiū Videtis vrbē esse satis munita: forteqz
impetu p̄t resistē. gaudet eē poci? sub dño seculari quā re-
ligioso. sz pulsus fit ad cenā eam? iam appere. Et tñ de illo

